

Bruxelles, 26.10.2022
SWD(2022) 345 final

**DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI**

[...]

care însoțește documentul

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului

privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (reformare)

{COM(2022) 542 final} - {SEC(2022) 542 final} - {SWD(2022) 542 final} -
{SWD(2022) 545 final}

REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

În pofida reducerii semnificative în UE a emisiilor de poluanți atmosferici nocivi în ultimele trei decenii, aproximativ 300 000 de decese premature pe an (față de până la 1 milion pe an la începutul anilor '90) și un număr semnificativ de boli netransmisibile sunt în continuare atribuite poluării aerului în întreaga UE (și în special în legătură cu particulele în suspensie, dioxidul de azot și ozonul).

În [Pactul verde european](#) și în [Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării](#) subsecvent, Comisia Europeană s-a angajat să îmbunătățească în continuare calitatea aerului și să alinieze mai strâns standardele UE privind calitatea aerului la recomandările Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), care au fost revizuite cel mai recent în septembrie 2021.

Directivele privind calitatea aerului înconjurător (Directivele 2004/107/CE și 2008/50/CE) au stabilit standarde pentru nivelurile de concentrație a 12 poluanți atmosferici pe care toate statele membre trebuie să le respecte pe teritoriile lor în termene specifice. În [verificarea adecvării](#) acestor directive s-a concluzionat că directivele au fost *parțial* eficace în ceea ce privește îmbunătățirea calității aerului și atingerea standardelor de calitate a aerului, dar că până în prezent nu toate obiectivele lor au fost îndeplinite. Directivele au condus la instituirea unei monitorizări reprezentative de înaltă calitate a calității aerului și au contribuit la o tendință descendentă a poluării aerului în întreaga UE.

Cu toate acestea, persistă încă patru tipuri de deficiențe semnificative legate de politica privind calitatea aerului și acestea indică posibilitatea de a îmbunătăți cadrul existent. În primul rând, standardele UE privind calitatea aerului nu asigură același grad de protecție ca cele recomandate de OMS. În al doilea rând, faptul că planurile privind calitatea aerului impuse de directivele privind calitatea aerului înconjurător sunt adesea insuficiente pentru a preveni depășirile sau pentru a reduce la minimum durata acestora indică existența unor provocări în materie de punere în aplicare și a unor deficiențe conexe în materie de guvernare și de asigurare a respectării legislației. În al treilea rând, s-ar putea îmbunătăți fiabilitatea și comparabilitatea monitorizării, a modelării și a evaluărilor calității aerului. Ca ultim aspect, o mai bună armonizare a modului în care sunt prezentate informațiile privind calitatea aerului, în special la nivelul statelor membre, ar oferi o valoare adăugată europeană și ar contribui la asigurarea unei comparabilități și mai mari a informațiilor.

Prezenta evaluare a impactului ia în considerare fuzionarea celor două directive și a unui număr total de 68 de măsuri de politică specifice potențiale, combinate în 19 opțiuni de politică potențiale, în scopul de a remedia deficiențele identificate. Majoritatea acestora sunt complementare și independente într-o anumită măsură unele de altele. Sunt luate în considerare unele beneficii conexe între opțiuni. Prezenta evaluare a impactului sugerează reținerea a 15 opțiuni de politică – care includ 16 măsuri de îmbunătățire a guvernării și a punerii efective în aplicare a planurilor privind calitatea aerului, 15 măsuri pentru a îmbunătăți în continuare fiabilitatea și comparabilitatea monitorizării și modelării calității aerului, 4 măsuri de îmbunătățire a accesului la date și informații privind calitatea aerului, cu un accent deosebit pe îmbunătățirea utilizării

instrumentelor digitale, precum și 5 măsuri de consolidare a utilizării indicatorului expunerii medii și de revizuire periodică a standardelor UE privind calitatea aerului.

În cazul a trei opțiuni de politică, și anume diferitele niveluri de aliniere la Orientările OMS privind calitatea aerului [respectiv „aliniere deplină” (I-1), „aliniere mai strânsă” (I-2) și „aliniere parțială” (I-3)], va fi necesară o alegere politică. Impactul acestor trei opțiuni de politică a fost evaluat în mod cantitativ și fiecare ar aduce beneficii semnificative pentru sănătate și mediu, deși în grade diferite.

Feedbackul de la părțile interesate a indicat o preferință pentru un nivel ridicat de ambiție. În cadrul consultării publice, 73 % din totalul respondenților, în principal reprezentanți ai *societății civile și ai ONG-urilor și cetățeni din UE*, și-au exprimat preferința clară de aliniere la Orientările OMS din 2021 privind calitatea aerului. Prezenta evaluare arată însă că, până în 2030, atingerea nivelurilor de concentrație a poluanților atmosferici care să corespundă pe deplin celor mai recente orientări (echivalentul a $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru particulele fine, $\text{PM}_{2,5}$) ar putea fi imposibilă pentru o mare parte a punctelor de prelevare din UE (71 % în cazul $\text{PM}_{2,5}$), chiar în cazul utilizării oricărei opțiuni tehnologice.

Prezenta evaluare ține seama de faptul că și anumite sectoare și activități afectează calitatea aerului, de exemplu transporturile, industria, energia și agricultura, și include ipoteze privind efectul inițiativelor majore din cadrul Pactului verde european, cum ar fi Legea europeană a climei și pachetul „Pregătiți pentru 55”, Strategia privind metanul, Strategia pentru o mobilitate durabilă și inteligentă, standardele de emisii Euro 7 pentru vehicule, Strategia privind biodiversitatea și Strategia „De la fermă la consumator”, precum și inițiativa foarte recentă REPowerEU. Cu toate acestea, prezenta evaluare nu ia în considerare (având în vedere previzibilitatea lor foarte limitată, în acest stadiu) alte opțiuni potențiale de reducere a emisiilor, cum ar fi schimbări foarte accelerate ale comportamentelor la nivelul societății sau trecerea la combustibili mai ecologici.

Analiza rezultată arată că opțiunea de politică I-3 („aliniere parțială” la Orientările OMS din 2021 privind calitatea aerului până în 2030) are cel mai mare raport beneficii/costuri (între 10:1 și 28:1). Se poate aștepta ca majoritatea punctelor de prelevare pentru calitatea aerului din UE să respecte standardele corespunzătoare de calitate a aerului cu puține eforturi suplimentare. Beneficiile nete se ridică la peste 29 de miliarde EUR. Pentru opțiunea de politică I-2 („o aliniere mai strânsă” la Orientările OMS din 2021 privind calitatea aerului până în 2030), se preconizează că raportul beneficii/costuri va fi ușor mai scăzut (între 7,5:1 și 21:1). Se preconizează că aproximativ 6 % din punctele de prelevare nu vor respecta standardele corespunzătoare de calitate a aerului fără eforturi suplimentare la nivel local (sau ar putea fi nevoie de prelungiri ale termenului sau de excepții). Beneficiile nete se ridică la peste 36 de miliarde EUR, adică cu 25 % mai mult decât la opțiunea de politică I-3. În cazul opțiunii de politică I-1 („aliniere deplină” la Orientările OMS din 2021 privind calitatea aerului până în 2030), raportul beneficii/costuri rămâne, de asemenea, pozitiv în mod semnificativ (între 6:1 și 18:1). Cu toate acestea, se preconizează că 71 % din punctele de prelevare nu vor respecta standardele corespunzătoare de calitate a aerului fără eforturi suplimentare la nivel local (și, în multe dintre aceste cazuri, nu ar putea respecta deloc standardele

respective numai cu reduceri fezabile din punct de vedere tehnic). Beneficiile nete se ridică la peste 38 de miliarde EUR, adică cu 5 % mai mult decât la opțiunea de politică I-2.

În ceea ce privește impactul asupra mediului, în special în ceea ce privește ponderea zonelor ecosistemice în care se depășesc încărcările critice pentru eutrofizarea cauzată de depunerile de azot, o aliniere mai strânsă ar putea face ca, fără a aduce atingere altor beneficii conexe, o punere în aplicare corectă a Strategiei privind biodiversitatea și a Legii planificate privind refacerea naturii să reducă ponderea zonelor ecosistemice care suferă din cauza încărcării extrem de ridicate cu azot. În ceea ce privește impactul social, grupurile sensibile ale populației (inclusiv copiii, femeile însărcinate, cetățenii în vârstă și persoanele care suferă de afecțiuni preexistente) sunt cele mai afectate în prezent de poluarea aerului. Prin urmare, în majoritatea cazurilor, aceste grupuri vor beneficia cel mai mult de pe urma reducerii impactului poluării atmosferice asupra sănătății lor. Se preconizează creșteri nete ale produsului intern brut (PIB) până în 2030 pentru toate opțiunile de politică, cuprinse între 0,26 % și 0,44 %. Se estimează, de asemenea, că îmbunătățirea calității aerului va aduce câștiguri economice legate de reducerea impacturilor negative ale poluării aerului, cum ar fi cheltuielile cu asistența medicală, pierderile de randament al culturilor, absențele la locul de muncă din motiv de boală (inclusiv ale copiilor aflați în întreținere) și productivitatea mai scăzută la locul de muncă.

Sarcina administrativă totală variază între 76 și 106 milioane EUR. Toate acestea reprezintă costuri suportate de autoritățile publice, deoarece directivele privind calitatea aerului înconjurător nu impun costuri administrative directe pentru consumatori și întreprinderi. Aceste sectoare suportă însă costuri de ajustare importante, în special ca urmare a măsurilor necesare pentru atingerea standardelor UE privind calitatea aerului. Costurile anuale de ajustare (sau atenuare) au fost estimate ca fiind substanțiale în termeni absoluți: 7,0 miliarde EUR pentru alinierea deplină (I-1), 5,6 miliarde EUR pentru o aliniere mai strânsă (I-2) și 3,3 miliarde EUR pentru alinierea parțială (I-3) pentru 2030. Se preconizează că costurile vor fi mai mari (în termeni relativi) pentru statele membre care se confruntă în prezent cu provocări persistente în materie de poluare a aerului sau în care ar fi necesare măsuri specifice. În special, ar apărea costuri suplimentare pentru sectorul încălzirii locuințelor, precum și, într-o mai mică măsură, pentru sectorul industrial și cel agricol. Cu toate acestea, pentru toate opțiunile luate în considerare, beneficiile totale nete ale inițiativei depășesc în mod considerabil costurile (între 29 și 38 de miliarde EUR).

Pentru toate cele trei opțiuni de politică (și anume, independent de alegerea politică făcută), există argumente clare pentru adoptarea unei abordări etapizate în vederea stabilirii standardelor actuale și viitoare ale UE privind calitatea aerului: (1) stabilirea unor standarde clare ale UE privind calitatea aerului pe termen mediu, și anume pentru 2030 (cu un număr limitat de excepții temporare, în cazul în care acestea sunt justificate în mod clar); (2) definirea unei perspective pe termen lung post-2030 care să asigure alinierea deplină la Orientările OMS din 2021 privind calitatea aerului, cu înregistrarea simultană de progrese în vederea alinierii și la viitoarele orientări ale OMS pentru a realiza viziunea privind reducerea la zero a poluării până în 2050; (3) instituirea unui mecanism de revizuire periodică pentru asigurarea faptului că deciziile viitoare vor fi adoptate pe baza celor mai recente cunoștințe științifice privind calitatea aerului și menținerea unor elemente de flexibilitate având în vedere potențialele (viitoare) provocări geopolitice.